

ПРАВИЛНИК

за дейността на Комисията по етика на научните изследвания в
Департамент „Когнитивни науки и психология“ на
Нов български университет

§1. Този правилник урежда условията и реда на работа на Комисията по етика на научните изследвания (наричана по-долу само Комисия) провеждани от преподаватели и студенти от програмите на Департамента по Когнитивна наука и психология на НБУ. Задачата на Комисията е да подпомага защитата на правата, безопасността и благополучието на изследваните лица, които участвуват в изследванията.

§2. Дейността на Комисията се осъществява съгласно Етичните правила за изследвания с хора, утвърдени от Съвета на Департамента, и съобразно изискванията на международната научна общност в областта на етиката на научното изследване.

§3. Комисията представлява експертен и консултативен орган, създаден и упълномощен от Съвета на Департамента. Тя дава оценки и становища относно етичните аспекти на изследвания, заявени за провеждане от преподаватели и студенти от програмите на Департамента.

§4. Обект на разглеждане от Комисията са:

- (1) изследвания, които са заявени за провеждане от преподаватели в Департамента в рамките на научната дейност, изисквана от Университета
- (2) изследвания, които се заявени за провеждане от студенти или техни ръководители с цел изготвяне на емпирични разработки, бакалавърски, магистърски и докторски тези, които ще се представят за защита в Департамента.
- (3) външни изследвания, които се провеждат от името на Департамента, независимо кой и къде ги провежда

§5. Дейности извън упоменатите в § 4, както и такива, които се заявяват от външни институции, не са обект на разглеждане от Комисията, въпреки че в тях може да участвуват преподаватели и студенти от програмите на Департамента.

§6. Комисията е в 4-членен състав, един от които е председател. Те се избират от Съвета на Департамента за срок от 2 години.

§7. Комисията заседава при наличие на една или повече постъпили заявки за одобрение на предстоящи изследвания. Разглежданията на заявките от членовете на Комисията могат да се правят и по електронен път. Комисията не заседава през лятната ваканция.

§8. При невъзможност на някой от членовете да разглежда заявка, съставът на Комисията се редуцира. При необходимост, Комисията може да търси мнение от експерт извън нейния състав.

§9. Заявката за одобрение на изследването се представя в писмен вид в два екземпляра и отделно в електронен вид. Тя съдържа информация по следните

точки:

- (1) Научна цел на изследването и предназначение – научна работа, тезис, изпълнение на проект,
- (2) Главен изследовател: - Име и презиме (курс и програма, ако е студент)
- (3) Научен ръководител: (ако има такъв при студентска разработка)
- (4) Третиране на изследваните лица (напр. описание на интервюта, въпросници, анкети, представяни стимули, заблуждаване на лицата или скриване на истинската цел на изследването, физически, психологически или психоаналитични интервенции).
- (5) Място на изследването (напр. лаборатория, детска градина)
- (6) Начин на събиране на емпиричните данни (напр. брой точки от въпросник, измерване на време на отговор, на движения на очите, на EEG, на кръвно налягане, на кожно съпротивление)
- (7) Кой ще събира данните – изследователят или негови помощници.
- (8) Описание на контингента от изследвани лица – колко и какви участници са планирани – възраст, пол, особености (напр. деца, възрастни, нормални, с нарушения) и начина на тяхното привличане за участие (напр. доброволци, срещу заплащане, срещу кредити).
- (9) Времетраене на експеримента и период на провеждане.
- (10) Използваната форма за съгласие за участие, като се уточнява дали ще е писмено или устно.
- (11) Изследователят и ръководителят му (ако има такъв) декларират, че са добре запознати с Етичните правила на Департамента и че се задължават да ги спазват, като предпазват участниците в изследването от щети и вреди.

§10. Комисията разглежда заявката и взема решение „одобрява се“ или „не се одобрява“. Решенията се взимат с консенсус. Изследователят (изследователите) се уведомяват за решението с резолюция на първия екземпляр от заявката, като при отказ на одобрение аргументи се представят в устен или писмен вид. Вторият екземпляр на заявката се подписва с мнения от всички членове и се запазва в архив.

§ 11. Комисията може да откаже разглеждане на заявката в случай на непълна информация за изследването.

§ 12. Комисията представя веднаж годишно информация за дейността си пред Съвета на Департамента. Съветът може да внесе по всяко време промени в настоящия Правилник, в Етичните правила, както и в писмените документи, които използва Комисията.

Приложения:

1. Етични правила за изследвания с хора
2. Заявка за одобрение на изследване от Комисията по етика

Приложение 2 (измислен пример за попълване на заявката, не за одобрение)

До

Комисията по етика на научните изследвания
към Департамент „Когнитивна наука и психология“

ЗАЯВКА ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕ

Цел на изследването: да се проучи ефектът на емоционалното състояние върху способността за решаване на математически задачи. Данните ще послужат за изготвяне на бакалавърски тезис

Главен изследовател: програма..... курс.....

Научен ръководител

Третиране на изследваните лица: емоционалното състояние на лицата ще се манипулира, като в течение на половин час на една група лица ще се представят картини с неприятно съдържание (снимки на трупове, паяци и змии), а на друга група ще се представят картини с приятно съдържание (снимки на празненства, цветя и хубави пейзажи). След представянето всяко от лицата ще получи лист с 20 математически задачи с инструкция да ги реши за 10 мин. Лицата ще бъдат заблуждавани за целта на изследването.

Набиране на данни: Изследването ще се провежда в зала в Химически ф-т на СУ през пролетния семестър на 2012. Ще се регистрира броят на правилно решените задачи. През цялото време на изследването ще се измерва кожното съпротивление на дланта на една от ръцете. Изследването ще се провежда лично от главния изследовател

Изследвани лица: Две групи по 30 студенти от Химическия ф-т на СУ, събирани чрез обява с обещание да получат по 50 лв за участието. Съгласие за участието им ще се взема писмено.

Декларация: Етичните правила за изследвания с хора са ми (ни) добре известни. Задължавам(е) се да ги спазвам(е) и да предпазваме участниците от щети и вреди.

Дата

Главен изследовател (име, подпис)

Научен ръководител (име, подпис)

Заб. Научният ръководител (ако има такъв) подписва заявката, независимо от това, кой я представя пред Комисията